

Силабус курсу

Фінанси державних установ і організацій

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 23 Соціальна робота
Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доц. Костецький Володимир Володимирович

Контактна інформація

v.kostetskyi@wunu.edu.ua
kvv.scales@gmail.com

+380673543388

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінанси державних установ і організацій» спрямована на формування у здобувачів освіти теоретичних знань та вироблення практичних навичок з управління фінансами державних установ і організацій, які стосуються прийняття управлінських рішень щодо формування фінансових ресурсів, організації статутної діяльності, складання фінансової звітності та її аналізу, фінансового планування і контролю та ін. Дисципліна орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між механізмами ухвалення колективних рішень та вирішення проблем функціонування державних установ та організацій.

Структура курсу

Години (лек. / прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Сутність та особливості організації фінансів державних установ і організацій	Знати базову термінологію, вміти обґрунтовувати основи фінансів державних організацій та установ, визначати особливості, стратегію і тактику їх організації за сучасних умов	Тести, питання
2 / 1	2. Основи бюджетного фінансування	Знати суть бюджетного фінансування, його принципи, форми і методи. Розуміти особливості бюджетного фінансування в сучасних умовах та специфіку реалізації фінансового механізму бюджетних установ	Тести, питання
4 / 1	3. Фінансові ресурси бюджетної установи	Розуміти особливості фінансування бюджетних установ та організацій в сучасних умовах та специфіку інституційної трансформації моделі фінансового	Тести, задачі

		забезпечення поточної діяльності бюджетних установ	
4 / 1	4. Кошторис бюджетної установи	Аналізувати кошторисне фінансування бюджетних установ, що передбачає уточнення сутності бюджетного фінансування. Розуміти особливості здійснення кошторисного фінансування бюджетних установ на сучасному етапі.	Тести, задачі
4 / 2	5. Фінансове планування діяльності бюджетної установи	Знати зміст і принципи фінансового планування, організаційні засади бюджетного планування, функції головних розпорядників бюджетних коштів, поняття бюджетного фінансування, його форми та методи, порядок складання, розгляду й затвердження кошторисів бюджетних установ тощо	Тести, задачі
2 / 1	6. Майно бюджетної установи	Знати специфіку організації формування активів бюджетних установ та організацій, їх види та класифікація; особливості формування, структура та джерела; порядок відкриття та ведення рахунків у відділеннях Держказначейства й банківських установ	Тести, задачі
2 / 1	7. Звітність бюджетних установ	Знати специфіку фінансової звітності; основні вимоги, що висуваються бюджетним установам щодо складання звітності; склад, порядок та терміни подання місячної, квартальної і річної фінансової та бюджетної звітності, вимоги до розкриття її елементів	Тести, задачі
4 / 2	8. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ	Знати особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ. Набути навиків практичного використання методичних засад аналізу фінансового стану бюджетних установ	Тести, задачі
4 / 2	9. Організація фінансового контролю бюджетних установ	Знати сутність, види, порядок проведення та основні методи державного фінансового контролю бюджетних установ	Тести, питання
4 / 2	10. Особливості фінансової діяльності бюджетних установ різних сфер	Розуміти особливості фінансових відносин бюджетних установ різних сфер (закладів освіти та охорони здоров'я, установ культури, органів місцевого самоврядування, установ соціальної сфери тощо)	Тести, задачі

Літературні джерела

1. Бюджетний кодекс України від 08.08.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE): Наказ Державної служби статистики України від 03.12.2014 р. № 378. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_kise_2016.htm
4. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 р. № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п#Text>
5. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 р. № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
6. Басюк О. П. Цифрові технології в оптимізації бюджетного процесу: кращий світовий досвід та висновки для України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2022. № 1(60). С. 116-131.
7. Бессонова С. І., Кленін О. В. Роль державного фінансового аудиту в системі контролю бюджетних установ. *Підприємництво і торгівля*. 2021. № 29. С. 15-19.
8. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях. [С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан]. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
9. Гевлич Л. Л. Облік у бюджетних установах: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. 181 с
10. Гончаренко Н. Г. Фінансове планування як елемент забезпечення управління фінансовими ресурсами бюджетних установ. *Економічний простір*. 2021. № 165. С. 116-119.
11. Колесніченко А. С. Стратегічний вектор розвитку системи бюджетування в державному секторі як інтеграція обліку, аналізу, оподаткування та контролю. *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 58–64.
12. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. № 2(1). С. 9-18.
13. Конєва І. І. Управління фінансовим забезпеченням діяльності медичних закладів України. *Збірник наукових праць ДУІТ. Сер.: Економіка і управління*. 2023. Вип. 53. С. 91-102.
14. Кравченко Л. Платні послуги. Самотест для бюджетних установ. *Головбух Бюджет*. 2022. № 31. URL: <https://ebudget.expertus.com.ua/10000489>
15. Крамаренко К. Безпекові аспекти функціонування бюджетних установ. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 1(01). С. 124-127.
16. Крамаренко К. М. Фінансовий механізм бюджетних установ в сучасних умовах. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 5(05). С. 33-36.
17. Крамаренко К. Методи бюджетування та їх місце у системі фінансового забезпечення бюджетних установ. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2822/2742>
18. Крамаренко К. М. Концептуальні засади фінансового забезпечення бюджетних установ в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2025. № 17. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2025-17-03-03/2025-17-03-03>
19. Краус К. М., Краус Н. М., Юрченко А. М. Інституційні засади управління фінансовим забезпеченням закладів освіти: світовий досвід та українська практика. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2022. № 1. С. 16-33.
20. Максимова І. Напрями вдосконалення внутрішнього аудиту бюджетних установ. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1101/1058>

21. Машошина Т. В., Городенська І. С. Теоретичні аспекти фінансового планування діяльності бюджетних установ. *Current methods of improving outdated technologies and methods: abstracts of I International Scientific and Practical Conference, Bilbao, Spain (January 08-10, 2024)*. 2024. Р. 90-91.
22. Методичний посібник щодо аспектів управління ризиками, як складової системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів. Київ: Міністерство фінансів України, 2022. 22 с. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%B4%D0%BE%D0%B4_%20%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE%20%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf
23. Посилкіна О. В., Гладкова О. В. Актуальні проблеми фінансового забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я в Україні в умовах їх реформування. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2021. № 2. Т. 32(71). С. 43-49.
24. Середа О. О. Фінансування бюджетних установ: проблеми і перспективи. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1018/976>
25. Скрипник Г., Владислав Ч. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5397/5339>
26. Станкус Т. Кошторис бюджетної установи: складання, затвердження та виконання. *Бухгалтер бюджетної установи*. 2023. URL: <https://buhgalter.com.ua/articles/shpargalki/koшtoris-byudzhetnoyi-ustanovi-skladannya-zatverdzhennya-ta-vikonannya>
27. Фінанси бюджетних установ: навч. посіб. [Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль]. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с.
28. Цятковська О. Організація обліку нефінансових активів державних установ. *Економічний аналіз*. 2023. Т. 33. № 3. С. 355-364.
29. Berkeley A., Ryan-Collins, J., Tye R., Voldsgaard A. and Wilson N. The self-financing state: An institutional analysis of government expenditure, revenue collection and debt issuance operations in the United Kingdom. *UCL Institute for Innovation and Public Purpose, Working Paper Series (IIPP WP 2022-08)*. 2022. URL: https://www.ucl.ac.uk/bartlett/public-purpose/sites/bartlett_public_purpose/files/the_self-financing_state_an_institutional_analysis_of_government_expenditure_revenue_collection_and_debt_issuance_operations_in_the_united_kingdom.pdf
30. Morozov V., Shulzhyk Y., Svichkar V., Fastovets N., Shamborovskyi G. The role of state and non-state institutions in the formation of regulatory paradigms in the international business environment. *Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias*. 2024. Vol. 3. 1126. URL: <https://conferencias.ageditor.ar/index.php/sctconf/article/view/1126>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінанси державних установ і організацій» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних та групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан,

хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси державних установ і організацій» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений кожного заняття)	Модульна робота по темах 1-10	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання кожного із п'яти завдань роботи

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів ставиться за таких умов:

- здобувач активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією у сфері антикризового фінансового управління;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування фінансовою звітністю підприємства та її ґрунтового аналітичного опрацювання.

75–89 балів ставиться за таких умов:

- здобувач доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю підприємства.

60–74 бали ставиться за таких умов:

- здобувач на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

35–59 балів ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- здобувач виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

0–34 бали ставиться за таких умов:

- здобувач фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань і практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Модульна робота – вид контролю, при якому засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання: тести: 20 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 60 балів; задачі (практичні завдання): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 20 балів, що в підсумку дає максимально 40 балів.

Тренінг:

90–100 балів ставиться за таких умов:

– здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів ставиться за таких умов:

– здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали ставиться за таких умов:

– здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали ставиться за таких умов:

– здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 бали ставиться за таких умов:

– здобувач не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів ставиться за таких умов:

– зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, здобувач на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів ставиться за таких умов:

– зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, здобувач належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали ставиться за таких умов:

– поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; здобувач припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 бали ставиться за таких умов:

– завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; здобувач не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом